

פרוטוקול

ישיבת ועדת סביבה ומדע מס' 21/6, לה"ר + ZOOM

יום שלישי, י"ז טבת תשפ"ב, 21/12/2021

חברים:

סגנית יו"ר דירקטוריון - אמילי לוי-שוחט - יו"ר הוועדה
עו"ד אלישבע אנסבכר (נכח בזום); יעקב בכר (נכח בזום); שירה לב-עמי (נכח בזום); בת שבע שוורץ (נכח בזום)

חסרים:

ברברה גולדשטיין; ליאור טרגן

משתתפים:

סגן יו"ר: רני טריינין

גידי אייזן (נכח בזום); עינת בהט (נכח בזום); הדר טויטו גולן; חבר דירקטוריון יזהר הס; מירב חזן (נכח בזום); יהונתן בר יוסף (נכח בזום); יובל ייני (נכח בזום); אילה כהן; הודיה כהן; ליאורה כהן-נצר; סבין לוי (נכח בזום); ד"ר דורון מרקל; הדר סייג (נכח בזום); אורית סקוטלסקי (נכח בזום); עו"ד אופיר עיני (נכח בזום); ליאור גוסטמן פישר (נכח בזום); חבר דירקטוריון גדי פרל; ירון צ'רקה; אורן רובינסון (נכח בזום); הדס שכנאי (נכח בזום)

סדר יום:

1. עדכון יו"ר הוועדה- אמילי לוי שוחט
2. עדכון מדען ראשי- דורון מרקל
3. עדכון מרכז אקלים- ליאור גוטסמן
4. אישור פרוטוקול מס 21/5 מיום 04/11/2021
5. אישור הצעת תקציב התב"ר ליחידת המדען הראשי לשנת 2022

תמצית דיון והחלטות:

1. עדכון יו"ר הוועדה- אמילי לוי שוחט

עיקרי הדיון:

יו"ר הוועדה מעדכנת בנושא מרכז האקלים: כל החטיבות והאגפים מגויסים לנושא מרכז האקלים, המנכ"ל יתכלל את הנושא יחד עם ליאור ויוודאו שכולם מרוכזים במשימה. המנכ"ל מרכיב שולחן עגול לנושא האקלים כאשר ליאור תרכז אותו.

2. עדכון מדען ראשי- דורון מרקל

עיקרי הדיון:

1. יחידת המדען הראשי עסוקה בשלל נושאים כולל תכנון תחום האקלים.
2. קרובים לתום 2021 ואנו בעבודה אינטנסיבית לניצול תקציב 2021, נמצאים מעל 95% ניצול שוטף (כולל התחייבויות ויצירת התקשרויות), דורון מודה לצוות היחידה ולרפרנטים מחטיבת הכספים על המאמץ.

3. בנושא נחלים ומים - נוצר מרכז ידע ההולך ומתבסס באירגון. מקודמות עבודות שונות בשיתוף עם אנשי מפ"ק בבריכות החורף של קק"ל, ביער חדרה, במעיינות קק"ל ובנושא שיקום גדות נחלים. דורון מציין את התורמה של שני היועצים המומחים ד"ר אורית סקוטלסקי וד"ר ויהונתן בר יוסף המובילים

בקק"ל פעילות משותפת של המדען הראשי בשיתוף מפ"ק מול המרחבים ומציין שזו דוגמא יפה של שיתוף פעולה והקמת מרכז ידע.

4. צפרות – ירון צ'רקה הצפר הראשי מוביל ביד רמה את הפעילות באתרי הצפרות המשותפים מאגמון החולה, דרך ראש ציפור, אגם ירוחם ועד אילת, תוך עמידה ביעדים. פיתוח חוגי הצפרות עם מאות משתתפים בשיתוף חטיבת החינוך. הקמת המרפאה הקדמית מרכז אקלום לבעלי חיים באגמון החולה זו הצלחה גדולה. מעדכן על שפעת העופות – יש אלפי עגורים מתים והאגמון נסגר. מציין לטובה את העובדה שיש היום מרפאה קדמית עם ד"ר רוני נדלר ולנסי שזיהתה ראשונה את המחלה, ומשמשת עוגן מקצועי בשטח. למעשה, נוצר באגמון החולה מרכז ידע קק"ל לנושא חיות בר. יעקב בכר מבקש לציין כי כנציג החקלאים, שפעת העופות היא מכה אנושה בגבול לבנון, תהייה התייקרות של עופות ביצים קיבוצים וחקלאים משלמים מחיר כבד על האירוע.

5. סביבה ואקלים –

מלגות – תכנית מלגות האקלים של קק"ל בשילוב הקרנות – מדעני העתיד של קק"ל, 36 דוקטורנטים שיקבלו מלגה.
פרס האקלים בשיתוף פעולה עם JNF קנדה, מרכז פרס וסטארט אפ ניישן – אירוע השקה יתקיים ב- 25.01.22, בהשתתפות נשיא המדינה ויו"ר קק"ל. כולם מוזמנים.
קוד קיימות לקק"ל - בשיתוף חינוך וחגם נעשתה עבודת מטה אינטנסיבית להכנת יעדי הקיימות של קק"ל. המסמך הושלם והועבר למנכ"ל.
אילת אילות אנרגיות מתחדשות - אנחנו מתקדמים בהכנת המיזם המשותף בו במקביל למחקר תתבצע הדגמה בקנה מידה קדם-מסחרי של טכנולוגיה ישראלית מובילה לאגירת אנרגיה מתחדשת לא מזהמת.

6. המכון לחקר ההתיישבות - ד"ר מוטי פרידמן מוביל מזה שנים את המכון. קיימת תכנית עבודה אשר כוללת קול קורא של ספרים זו השנה השנייה ותוכנית מלגות בכל המוסדות האקדמיים המלמדים לימודי ארץ ישראל. ב 29/12/2021 יתקיים יום עיון ביד בן צבי האירוע בזום וכולכם מוזמנים. באירוע גם יושק גיליון עת-מול לכבוד 120 לקק"ל - מאמרים בתחומי הליבה של קק"ל, כולל: כנפי קק"ל – עבר, הווה, עתיד + תורת ניהול היער + מאגרי מים בישראל ועוד. (החוברת חולקה לחברי הועדה)

3. עדכון מרכז אקלים- ליאור גוטסמן

עיקרי הדיון:

ליאור עדכנה שכחודש וחצי נמצאת בקליטה ולימוד פנים קק"לית. ציינה שזו זכות שנתנה לה לעבור מחטיבה לחטיבה ומאגף לאגף וללמוד את הנושא בתוך קק"ל. כולם פועלים בתחום, לא תמיד הדברים מתחברים והתפקיד שלי הוא לתכלל את הכל.
לפני כ- 3 שבועות המנכ"ל הכריז על תכלול מרכז האקלים, הוא בעצם סיפק הזדמנות חדשה ליחידות. העובדים התעוררו והנושא נכנס לתוכניות עבודה באגפים ובחטיבות.
עוד הוסיפה כי חשוב שלמרכז האקלים יהיה אימפקט ועלינו לפעול ב - שלושה מעגלים:
o בניית תכנית אסטרטגית עם ממדי הערכה
o קידום פרויקטים סביבתיים
o פנים קק"ל - התייעלות אנרגטית / רכבים // נושא זה מאוד חשוב בעיני המנכ"ל והוא התחייב לקדמו. מציעה לשים דגש על 2 שאלות: מה הייחודיות למרכז האקלים של קק"ל מחוץ לקק"ל ואיך נוודא שמרכז האקלים יגיע לכל החטיבות של קק"ל?
פרויקטים בקק"ל עד עתה לא נמדדו במדדי אקלים והחוכמה שלנו תהיה להכניס מדידה כזו ולתכלל את הכל יחד. עובדי קק"ל מביעים רצון טוב לקחת חלק.

4. אישור פרוטוקול מס 21/5 מיום 04/11/2021

עיקרי הדיון:

פרוטוקול הישיבה מס' 6/21 מיום 4.11.21 הובא לאישור חברי הועדה. לא היו הערות לחברי הועדה.

החלטה מס' 22080601/1

הועדה מאשרת את פרוטוקול הישיבה מס' 6/21 מיום 4/11/2021

הצבעה:

אושר פה אחד

5. אישור הצעת תקציב התב"ר ליחידת המדען הראשי לשנת 2022

עיקרי הדיון:

הצעה לתקציב תב"ר של אקלים, חדשנות ומו"פ לשנת 2022 בסך 50 מלש"ח.

יו"ר הועדה - אנחנו מציגים תקציב שבא לשקף דרך חדשה לקק"ל, קיימנו דיונים לא קלים עניינים ובסופו של התהליך אנו מציגים תקציב אשר משקף גישה אחראית ומאפשרת במהלך הזמן לבצע שינויים בתוך המסגרת במידת הצורך.

בת שבע שוורץ מבקשת לדעת מדוע רוב הסעיפים בתקציב מסתיימים ברבעון האחרון של 2023? דורון הסביר שזו דרישת חטיבת הכספים להציב תאריך משוער לסיום התקציב בסעיף ספציפי. להאריך מעבר מהווה קושי. ליאורה כהן מחטיבת הכספים מאשרת.

פרוט הצעת התקציב (רצ"ב הטבלה)

פריקטים סביבתיים מכווני אקלים:

פריקטים סביבתיים בדרך של קולות קוראים ברשויות מקומיות וגופים רלוונטיים נוספים שייקבעו בתחומי האנרגיות המתחדשות, ההתייעלות האנרגטית ו/או במשאבים והבנייה הירוקה. חלוקה לפולים בשלושת התחומים הנ"ל תבצע לפי המלצת המדען הראשי ופרויקטורית מרכז האקלים שתידון ותאושר ע"י ועדת הסביבה ולפי אמות מידה וקריטריונים שוויוניים שיומלצו ע"י הדרג המקצועי ויאושרו בוועדה.

הסכום נקבע כדי להפוך את קק"ל לגורם משמעותי בתחום הסביבה והאקלים. הרעיון היה להגיע לכמה שיותר השקעה תקציבית כדי להפוך את קק"ל למובילה ומשמעותית.

בת שבע שוורץ - מבקשת הבהרות איך הגיעו לסכום ?

יעקב בכר - בתקציב יש מסר משמעותי שקק"ל לא הולכת על קצות האצבעות בנושא הסביבה והאקלים. נעביר מסר ברור וחדש שאומר אנחנו בנושאים אלו בכל הכח. מובילים רביזיה יסודית תפיסתית. באמצעות היקף התקציב נדבר בראש ובראשונה אל עובדי קק"ל, אנחנו באים לדבר המשמעותי, זה חשוב לנו אנחנו מאמינים במאבק במשבר האקלים, צריך לעשות מעשה וזו אמירה גם לממשלה.

יו"ר הועדה - עלינו להיות חזקים ומשמעותיים בתחום. ככל שיעבור הזמן נדייק את הסעיף, בישיבה הבאה נגיע לפירוט ונקיים דיון.

אורית - מציעה לכלול גם שיקום מערכות אקולוגיות וחקלאות בת קיימא.

יו"ר הועדה מבקשת מליאור ודורון להתייחס לבקשה של אורית בפירוט שיוגש לוועדה. דורון - לאור אישור הועדה בישיבתה הקודמת שקידום מערכות אקולוגיות יתווסף למסמך המדיניות לתב"ר, מבקש להוסיף נושא זה לפרוט התב"ר. יעקב בכר - בעניין חקלאות בת קיימא יכול להימצא קשר עם המו"פים החקלאיים.

יו"ר הועדה מסכמת שנושא זה ייכלל בהצעות המפורטות שליאור ודורון יגישו לישיבה הבאה. לא יוכנס למלל המסביר את הפרויקטים.

ליאור - המפתח להתמודד עם משבר האקלים הוא עבודה סינרגטית בין כל המערכות. אם נצליח לשלב פרויקטים מחקלאות וכו' עלינו לקבוע קריטריונים.

רני טריינין - לא בטוח שכל הנוכחים מבינים שיש כאן מהפכה שנמדדת בסכום לא קטן. יחיאל לקט הפך את קק"ל מחום לירוק, המהפכה שאנחנו עושים תאפשר לקק"ל לרכז את כל הגופים החוץ ממשלתיים. עלינו להבטיח שינוי בכמה נושאים ובכמה מדרגות של מעורבות קק"ל. ההתארגנות עם התקציב היא למצות ולממש אותו כדי ליצור מצב שלא ידברו על אקלים בלי להזכיר את קק"ל.

מרכז אקלים - לוי, תכנון ובקרה :

הכנת תכנית אסטרטגית למרכז האקלים, תכנון מיזמים חדשנים למרכז האקלים כולל הקשרי שותפים לוחות זמנים עלויות, מדדי הצלחה וכו', תכלול ולווי

ליאור - מבקשים להניע פרוגרמה ראשונית ולהעביר אותה הלאה. מיזגנו שני הסעיפים - הפרוגרמה הראשונית הפיזית תיכלל כאן.

יו"ר הועדה - לא בטוח שנכון לבנות בניין חדש, אפשר אולי לשתף פעולה עם מכללת כנרת ולהקים שם את המרכז.

תכנון קונספטואלי של מרכז האקלים + שידרוג סביבתי של מרכז קק"ל-כנרת :

שידרוג מרכז קק"ל - כנרת בהיבטים סביבתיים ובכללם אנרגיה מתחדשת בבניין, בניה ירוקה והפרדת צנרת מים ופיתוח מערכת לטיפול במים אפורים, ופרויקטים סביבתיים נוספים כ-1-2 מלש"ח. דורון מרקל - מתוכנן להפוך את הבניין לבניין סביבתי עם ניצול אנרגטי אופטימלי, בניין שישדר קיימות וסביבה - התקציב שאנחנו נעביר יהיה לנושאי הסביבה והקיימות. יש תקציב נפרד (במקרקעין) לבנייה.

הפחתת טביעת הרגל הסביבתית של קק"ל:

התייעלות אנרגטית במשרדים, פאנלים סולאריים על גגות ושטחי נדל"ן עזובים, בנייה ירוקה (תוספות לקיים), מעבר לרכבים חשמליים, התנהלות ארגונית (כלים רב פעמיים, הפרדת פסולת, הפחתת שימוש בנייר וכו')

ליאור - מזכירה את האמירה של חג"מ שתורמים שונים העבירו מסר שעל מנת שימשיכו לתרום על קק"ל להכריז על קוד קיימות. התקציב לא מספיק כדי להעביר מהפך בתחום. הרעיון שלנו להתחיל להניע לבצע סקרים וכו'. קשה להתניע ארגון אם אין הנעה, התקציב מיועד להניע את המחלקות. המנכ"ל הדגיש כי כל חטיבה תשקיע תקציב להניע את הפרויקטים שלה בנושא אקלים. אנחנו נבנה מודלים שישומו את קק"ל בחוד החנית במטרה להשפיע על הארצי והעולמי.

חדשנות אקלים:

חדשנות בתחנת האקלים ביער יתיר כולל פרוגרמה רעיונית בלבד-תוכנית למרכז מבקרים בנושא האקלים, אקסלרטור טכנולוגיות אקלים, פלטפורמות הנעה לחדשנות אקלים, צוותי חדשנות לפתרונות חסמים לנושאי אקלים לא ברור-להבהיר ולמקד

יו"ר הועדה - בישיבה הבאה ו זו אחריה שירה תציג לגבי חדשנות אקלים.

דורון מרקל - יו"ר קק"ל מבקש להוסיף התייחסות למרכז מבקרים עתידי שיסביר את נושא תחנת האקלים, ומשבר האקלים בכלל ביער יתיר.

יו"ר הועדה הבהירה שאנחנו נהיה אחראים על הפרוגרמה החינוכית בלבד.

שאר הנושאים הוקראו בפני החברים ללא דיון.

החלטה מס' 1/22080602

הועדה מאשרת את הצעת התקציב של הוועדה לתב"ר 22.

הצבעה:

אושר פה אחד

אמילי לוי-שוחט, יו"ר הוועדה